

Podmínky použití

Knihovna poskytuje přístup k digitalizovaným dokumentům pouze pro nekomerční, vědecké, studijní účely a pouze pro osobní potřeby uživatelů. Část dokumentů digitální knihovny podléhá autorským právům. Využitím digitální knihovny a vygenerováním kopie části digitalizovaného dokumentu se uživatel zavazuje dodržovat tyto podmínky využití, které musí být součástí každé zhotovené kopie. Jakékoli další kopírování materiálu z digitální knihovny není možné bez případného písemného svolení knihovny.

Hlavní název: Průvodce po Karlových Varech a okolí Karlovarském

Autor: Adolf Čtvrtečka

Vydavatel: A.F. Čtvrtečka

Vydáváno v letech: 1878

Stránky: 27 - 30

na dně usazují. Rozborem lučebným shledalo se, že obsahuje voda tato mimo uhličitán železnatý i značné množství kyseliny uhličitě, čímž se velmi prospěšně liší od pramene předešlého.

Požítá voda pramenů těchto ztráví se bez obtíží a byla by zajisté co působivý pramen železitý hojně užívána, kdyby nebyla od města příliš vzdálena.

Dietní pravidla.

V Karlových Varech jest dieta velmi přísná a jedině pečlivé zachovávání předpisů lékařských má blahodárných účinků. Host lázeňský musí především chrániti se p o k r m ů t u č n ý c h s l a n ý c h a u z e n ý c h, jmenovitě: másla, sádla, slaniny, tučného masa, jako jest u př. vepřová pečeně, husa, aneb tučných, ryb, u př. ouhoře, pak luštěnin, jako: hrachu, čočky, bobů; dále vajec na tvrdo i smažených. Mnohým hostům nedovoluje se ani požívání masa hovězího, srncího aneb zaječího a vůbec pokrmů pepřem, vanilkou atd. kořeněných. Dále musí každý chorobný varovati se požívání lihových a rozčilujících nápojů jako: piva, kořalky, punče, grogu, rumu, pak salátů octem a olejem připravovaných, zvláště okurek, jakož i čerstvého ovoce a cukrovin.

Požívati dovoluje se k snídání: Jeden aneb dva šálky ne příliš silné kávy se sbíraným mlékem a as dvěma rohlíčky. Oběd má býti jednoduchý a záležeti z polévky rýžové, krupičné, ságové, kroupové, nudlové avšak ne příliš silné, pak z p ř í k r m ů připravených z masa telecího, skopového aneb drůbeže u př. holoubat, kuřat, koroptví atd. Z ryb dovolují se jísti: pstruhy, štika a ne příliš tučné kapry. Ze zelin smí se požívati: špenát, zelený hrášek, chřest a brambory. Co kompot k příkrmům dovolují se také některé druhy zavařeného ovoce a sice: suché

švestky, třešně, broskve atd. Jídla moučná a pečivo nemají býti příliš mastná a sladká. Místo chleba požívejž každý raději země. Za nápoj hodí se nejlépe čerstvá voda; některým chorobným, zvláště ale osobám zesláblým a hubeným dovolují však také lékaři půl žejdlíka dobrého vína aneb malou sklenici plzeňského aneb i obyčejného piva.

Po obědě hledí každý host i bez připomenutí lékařského vydati se někde na procházku ve vřkolu města, i není se co diviti, že za několik hodin cítí potřebu někde posvačiti.

Svačina smí však záležeti pouze v kávě ne příliš silné a kdo se nepotřebuje nuzovati, nechť vypije nějakou sklenici kysibelské kyselky.

Osobám tučným a jak říkáme dobře krmným, nedovolují někteří lékaři večeřeti, osoby hubené a zesláblé smějí však střídmě povečeřeti, nejobyčejněji nějakou zapraženou polévku se žemličkou aneb vejce na měkko a vypítí při tom sklenici vody aneb sklenku piva.

Kdo se přistěhuje do Karlových Varů s rodinou aneb s čeledí, kteráž by sama ztravu obstarávala, nalezne také větší byty s kuchyní a veškerým náradím kuchyňským; obyčejně dávají si ale hosté ztravu přináseti z veřejných jídelen aneb navštěvují sami hostince, jichž jest zde veliké množství a v nichž se připravují pokrmy dle předpisů lékařských. V místnostech takových mohou si pak hosté voliti veškeré pokrmy dle lístků jídelních.

Co se konečně spaní týká, jest nejprospěšněji, když se nemocný okolo 9—10 hodin odebere na lože a 6 až 7 hodin vyspí.

Lože má býti jednoduché, a ku přikrytí nikoli peřina, nýbrž lehká přikrývka. Ráno vstaniž každý o 5, nejdéle o 6. hodině. Vedne spáti není prospěšno lidem zdravým, tím méně

ně tedy chorobným, i učiní protož každý nejlépe, když si zde spánek za dne odvykne.

Vedle přísného zachování těchto hlavně těla se týkajících pravidel dietních, podporuje zdar a šťastný průběh léčení v neméně míře i dieta duše, totiž klidná, boдрá, všech nalahavých starostí prostá mysl.*)

Jest tudíž zapotřebí, aby každý před odjezdem svým z domova, veškeré nutné záležitosti pokud možná urovnal, tak aby celý čas léčení a pobytu svého zde pouze a výhradně k zotavení svému věnovati mohl. Zavítav pak sem, nevyhledávejž tu nikdo samoty, nýbrž hleď seznámiti se s jinými, rovněž k vyléčení svých chorob aneb k zotavení svému sem přibylými hostmi, v jejichžto společnosti by čas příjemně utíkal. K získání nových známostí a k zapředení svazků přátelských není míst příležitějších nad místa lázeňská; přilnouť zde za často k sobě upřímným přátelstvím lidé, kteří nejen národností, nýbrž i stavem, důstojenstvím, povoláním atd. na prosto od sebe se liší; přes to vše trvá ale přátelský svazek tuto uzavřený zhusta po celý život. Zvláště pak rádi vyhledávají se a hlásí se k sobě krajané a hledí zpříjemniti si pobyt svůj zde pospolným obcováním, jmenovitě společnými zábavami a společnými výlety. Vyhledání příjemných společníků zvláště pak krajanů, nebývá ovšem vždy věcí snadnou, jmenovitě za měsíců letních, kdy jest

*) Velmi trefně vyslovuje se v ohledu tomto německý spisovatel Karel Julius Weber, v známém díle svém: „Demokritos oder hinterlassene Papiere eines lachenden Philosophen,“ kdež na jistém místě praví: Die Inschrift des Antonin verdiente mit goldenen Buchstaben in allen Badeörtern zu stehen: Curarum vacuus hunc adeas locum, ut morborum vacuus abire queas; non curatur, qui curat. (Prost starostí přijdiž na místo toto, abysi chorob zprostěn, mohl odtud odejiti; neuzdravíť se, kdo žije v starostech.

návštěva a nával cizinců nejčetnější. Mohu však předce sdělití osvědčený prostředek k snadnému shledání-se s krajany, jehož užíval jistý ctěný přítel můj za pobytu svého v Karlových Varech.

V místnostech veřejných aneb na promenádách vytáhl z kapsy číslo „Pokroku“ aneb „Humoristických listů“ aneb některého jiného časopisu českého i přiházelo se zhusta, že sotva započal čísti, již se tu vyskytnul některý pán, aneb dáma a mnohdy i celá společnost, kteří zočivše český list v jeho rukou, po česku jej oslovili, co ku krajanu se hlásili a v kruh svůj jej uvedli. Takovýto přátelský styk s krajany a pak čtení časopisů zapuzuje nejbezpečněji dlouhou chvíli a zaplašuje s ní trudné myšlenky, jimiž by se začasto, i méně chorobní hosté oddávali; i radím protož krajanům svým, aby hned při svém odjezdu z domova učinili potřebných opatření, by jim nějaký český časopis pravidelně poštou do Karlových Varů zasílán byl, neboť zde není bohužel ani jediného českého listu ve veřejných místnostech k nalezení.

Stručný popis města a společenských poměrů.

Ačkoli již od dávných časů řádné silnice se všech stran ku Karlovým Varům vedly a doprava lázeňských hostů poštovními vozy, dostavníky a podobnými příležitostmi za času letního pravidelně se obstarávala: byla předce návštěva tohoto proslulého lázeňského místa ještě před 10 roky dosti obtížná a to hlavně za tou příčinou, že i sebe pravidelnější doprava osob, předce jen dlouho trvala, takže nejen navštěvovatelé ze vzdálenějších zemí, krajin a končin, nýbrž i ze samých Čech a Moravy obyčejně mnoho dní cestou ztráviti museli.